



Departement für Infrastruktur, Energie und Mobilität Graubünden
Departament d'infrastructura, energia e mobilitad dal Grischun
Dipartimento infrastrutture, energia e mobilità dei Grigioni

Ringstrasse 10, 7001 Cuira
Tel +41 81 257 36 14
info@diem.gr.ch
www.diem.gr.ch

25 da mars 2024

communitgà ils:

27. MRZ. 2024

DISPOSIZIUN DAL DEPARTAMENT

(Auas currentas da l'Engiadina Ota; mesiras dal dretg da pestga en cas d'eveniments spezials)

I. Fatgs

Las analisas fatgas per incumberda da l'Uffizi da chatscha e pestga dal Grischun (UCP) han mussà, che la populaziun naturala da litschelas en l'Engiadina Ota (status tenor la Confederaziun: «populaziun da litschelas d'importanza naziunala») sa diminuescha fermamain. Perquai ch'i mancan pli e pli individis gronds, è er la repartiziun da la grondezza sa midada en moda disfavuraivla. Sco motivs principals per la diminuziun da la populaziun han ins identifitgà la gronda pressiun d'exploitar ils peschs, il peggiorament dals spazis da viver da las litschelas sut S-chanf (bovas da glitta en las auas laterales) ed ils effects da las midadas da la deflussiun da l'aua. Plinavant ha in'aua gronda naturala decimà l'onn 2019 in'entira generaziun da litschelas. L'onn 2020 hai lura anc dà ina muria da peschs sut S-chanf. Per il restabiliment resp. per la regeneraziun naturala da la populaziun da litschelas èsi tenor il UCP perquai necessari da restrenscher la pestga en ils trajects d'aua pertutgads per in temp nundeterminà.

II. Consideraziuns

1. Tenor l'art. 41 al. 1 da l'Ordinaziun davart il manaschi da pestga (Prescripziuns da pestga [PP; DG 760.155]) po il Departament d'infrastructura, energia e mobilitad (DIEM) concluder excepcziuns per las auas respectivas areguard ils utensils da pestga, las metodas da pestgar, ils temps da pestga, las mesiras dals peschs ed ils dumbers da peschs che dastgan vegnir pigliads per regular sistematicamain e per ina durada limitada la populaziun, quai en l'interess da la pestga e per mantegnair la diversitat da las spezias. Las regulaziuns correspondentes ston vegnir publitgadas en il Fegl uffizial chantunal (art. 41 al. 2 PP).
2. En il cas qua avant maun han ins constatà ina diminuziun signifitganta da la populaziun da litschelas en las auas currentas da l'Engiadina Ota. In dals motivs per quai è la gronda pressiun d'exploitar ils peschs. Il contingent da litschelas per stagiu vegn perquai reduci sin 10 peschs. Per schanegiar la populaziun da peschs vulnerabla e per promover il restabiliment, vegn la stagiu da pestga spustada per 2 emnas sin ils 15 da zercladur fin ils 30 da settember (empè da fin ussa dal 1. da zercladur fin ils 15 da settember). La perioda adattada tenor l'art. 12 resp. tenor l'aggiunta 2 PP permetta als animals da bandunar las plassas da fregar e da sa reparter en lur territoris da derasaziun naturals, avant che la stagiu da pestga cumenza. Ultra da quai vala in scumond da duvrar estgas naturalas, cun excepcziun da frillas mortas, per minimar la mortalidad dals peschs ch'en memia pitschens per vegnir pigliads. Las mesiras numnadas valan per las suandantas auas:

- a. En: autezza Hotel Palace, Malögia fin a la sbuccada en il Lej da Segl (401), tranter ils lais da l'Engiadin'Ota (402 e 403, senza Lej Giazöl), tar la punt da Surlej (tranter las tavlas da marcaziun) e davent da la deflussiun dal Lej da San Murezzan fin a la sbuccada da l'Ova Chamuera (405 e 406), incl. Lej da Spuondas e Lej da Gravatscha.
- b. Auas lateralas da l'En: Ova Brattas (426), Ova Schlattain (427), Ova Cristansains / Ovel illas Islas (442).

III. Decisiun

Suenter avair ḡi invista dals documents decisivs e sa basond sin l'art. 41 al. 1 da l'Ordinaziun davart il manaschi da pestga (Prescripziuns da pestga [PP; DG 760.155]) sco er sin las ponderaziuns qua survart

dispona il Departament d'infrastructura, energia e mobilitad:

1. En las suandardas auas cumenza la pestga ils 15 da zercladur e finescha ils 30 da settember:
 - a. En: autezza Hotel Palace, Malögia fin a la sbuccada en il Lej da Segl (401), tranter ils lais da l'Engiadin'Ota (402 e 403, senza Lej Giazöl), tar la punt da Surlej (tranter las tavlas da marcaziun) e davent da la deflussiun dal Lej da San Murezzan fin a la sbuccada da l'Ova Chamuera (405 e 406), incl. Lej da Spuondas e Lej da Gravatscha.
 - b. Auas lateralas da l'En: Ova Brattas (426), Ova Schlattain (427), Ova Cristansains / Ovel illas Islas (442).
2. En las auas numnadas qua survart vala in scumond general d'estgas naturalas, cun excepcziun da frillias mortas.
3. Il contingent da litschalas per stagiun vegn reduci sin 10 peschs per pestgadra u pestgader per las auas numnadas qua survart.
4. Las regulaziuns spezialas per la pestga da litschalas en las auas numnadas qua survart ston vegnir publitgadas en il Fegl uffizial chantunal.
5. Cunter questa disposiziun poi vegnir fatg recurs en scrit e cun motivaziun tar la Dretgira administrativa dal Grischun, Obere Plessurstrasse 1, 7000 Cuira, entaifer 30 dis dapi la communicaziun (art. 49 al. 1 lit. c da la Lescha davart la giurisdicziun administrativa [LGA; DG 370.100]). Il recurs sto cuntegnair la pretensiun da dretg, ils fatgs ed ina motivaziun. La disposiziun contestada sco er eventuels meds da cumprova ston vegnir agiuntads.
6. Communicaziun a:
 - Vischnanca da Bregaglia, Via ai Crott 17, 7606 Promontogno
 - Vischnanca da Segl, Chesa Cumünela, Via da Marias 93, 7514 Segl Maria
 - Vischnanca da San Murezzan, Via Maistra 12, 7500 San Murezzan
 - Vischnanca da Silvaplauna, Via Maistra 24, 7513 Silvaplauna
 - Vischnanca da Schlarigna, Via Maistra 97, 7505 Schlarigna
 - Vischnanca da Bever, Fuschigna 4, chascha postala 18, 7502 Bever
 - Vischnanca da La Punt Chamues-ch, Via Cumünela 43, 7522 La Punt Chamues-ch

- Uffizi da chatscha e pestga
- Departament d'infrastructura, energia e mobilitad

Departament d'infrastructura, energia
e mobilitad dal Grischun

La scheffa:



Dr. Carmelia Maissen, cussegliera guvernativa